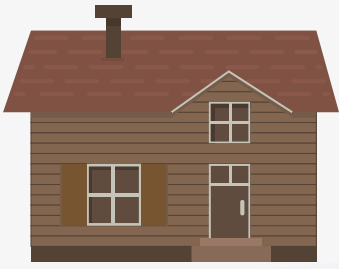

INFORMATĪVAIS MATERIĀLS

„UGUNSDROŠĪBA VIENDZĪVOKĻA MĀJĀS”

Ugunsdrošības noteikumu 6. punkts

Fizisko un juridisko personu pienākums ir nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos.

Par ugunsdrošību atbildīgā persona

Par ugunsdrošību objektā var būt atbildīgs ēkas, būves, to daļu vai zemesgabala:

- īpašnieks;
- pārvaldnieks, ja tas paredzēts pārvaldīšanas līgumā;
- nomnieks (īrnieks) vai cits lietotājs, ja tas paredzēts līgumā.

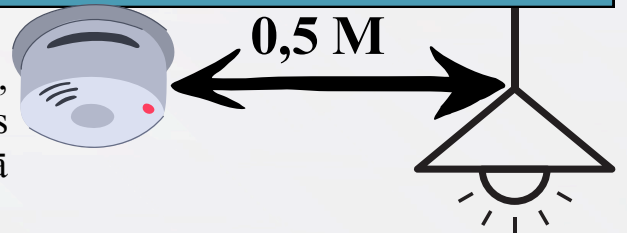
Viendzīvokļa mājoklī par ugunsdrošību atbildīgajai personai ir šādi pienākumi:

1. nodrošināt normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības prasību ievērošanu;
2. nodrošināt iespēju veikt valsts ugunsdrošības uzraudzību;
3. sniegt ar ugunsdrošības jautājumiem saistīto informāciju, ja amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi to pieprasa;
4. ugunsgrēka gadījumā pildīt ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu amatpersonu norādījumus.

Dūmu detektori

Kur un kā uzstādīt dūmu detektoru?

Detektoru, pēc iespējas, uzstāda pie griestiem tā, lai no sienām un citiem priekšmetiem tas atrastos vismaz 0,5 m attālumā. Vēlams uzstādīt lielākā brīvā laukuma vidū.

Detektoru pie griestiem var uzstādīt ar komplektā pievienotajām skrūvēm vai abpusējo līmlenti (līmlentas parasti komplektā nav).

Viendzīvokļa mājoklī katrā stāvā izvieto vismaz vienu autonomo ugunsgrēka detektoru, kas reaģē uz dūmiem. Papildu drošībai ieteicams dūmu detektoru uzstādīt pie griestiem katrā telpā, kurā guļ vai uzturas mājokļa iemītnieki.

Dūmu detektora apkope

Detektoru uzstāda un uztur darba kārtībā, ievērojot ražotāja prasības - vispirms iepazīsties ar detektora ražotāja lietošanas instrukciju.

Dūmu detektora darbību parasti nodrošina viena vai vairākas baterijas, tāpēc nepieciešams tās nomainīt laikus. Detektors laicīgi brīdinās ar skaņas signālu par baterijas nomaiņas nepieciešamību.

Ieteicams reizi mēnesī pārbaudīt detektora darbību, kā tas ir norādīts lietošanas instrukcijā. Visbiežāk - nospiežot kontroles (testa) pogu, ja atskan signāls - detektors darbojas.

Veicot uzkopšanas darbus mājoklī, neaizmirsti arī notīrīt putekļus no detektora!

Elektroinstalācijas pārbaudes

Cik bieži jāveic pārbaude?

Reizi 10 gados jāveic elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaude un elektroinstalācijas kontaktu savienojumu kvalitātes pārbaude ar termokameru.

Kas veic pārbaudi?

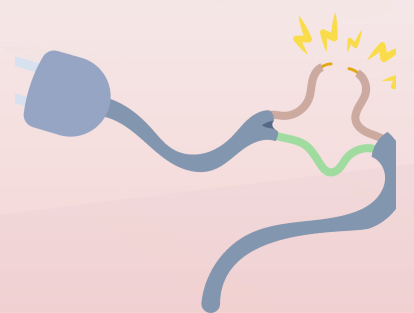
Pārbaudi jāveic speciālistam, kas saņēmis darba veikšanas tiesības apliecināšu dokumentu (elektrospeciālista apliecība par elektrodrošības grupas piešķiršanu).

Par elektroinstalācijas pārbaudes rezultātiem ir jānoformē pārbaudes akts, kam ir jāpievieno elektrospeciālista apliecības kopija par elektrodrošības grupas piešķiršanu, mērāparāta kalibrēšanas sertifikāta kopija un elektroinstalācijas shēma.

Elektroierīču droša izmantošana

Nedrīkst:

- izmantot bojātu un paštaisītu elektroinstalāciju, elektroiekārtu un elektroierīci;
- darbināt elektroierīces, ja ir redzams pat it kā nenozīmīgs to bojājums (bojāti to apvalki, bojāta pieslēgumvadu izolācija, bojātas kontaktdakšas);
- ekspluatēt vadus un kabeļus ar bojātu izolāciju, kā arī savienot tos tā, ka rodas neatbilstoša pārejas pretestība;
- izmantot pagarinātājus vai pagaidu elektroinstalāciju, kas pilnīgi vai daļēji ir saritināti uz spoles vai cilpās, ja to nav paredzējis ražotājs;
- remontēt elektrotīklam pieslēgtas elektroierīces;
- pagalmā vai dārzā lietot elektrotīklam pieslēgtas sadzīves elektroierīces, kas nav paredzētas lietošanai ārpus telpām.

Elektroinstalācijas pārslogošana

Elektroinstalācijām un elektroierīcēm/ iekārtām ir noteikta maksimālā pieļaujamā slodze, ko tās var droši izturēt. Ja pieļaujamā slodze tiek pārsniegta, piemēram, pieslēdzot pārāk daudz ierīču vienā elektroinstalācijas ķēdē, tas var izraisīt vairākus drošības riskus:

1. drošinātāju nostrādāšana (izsišana). Drošinātāji ir izstrādāti tā, lai pasargātu elektroinstalāciju no pārslodzes, pārtraucot elektropadevi, kad strāva pārsniedz drošinātāja nominālo vērtību. Ja drošinātāji strādā korekti, tie novērsīs lielāku elektroinstalācijas bojājumu risku;
2. vadu pārkaršana. Ja drošinātāji nedarbojas vai ir bojāti un strāva turpina plūst pārāk lielā daudzumā, vadu temperatūra var paaugstināties līdz bīstamiem līmeņiem. Tas var izraisīt vadu izolācijas kušanu un pat ugunsgrēku;
3. bojājumi elektroierīcēm. Pārslodze var ne tikai bojāt elektroinstalāciju, bet arī pieslēgtās elektroierīces. Tās var ciest no nestabilas vai pārmērīgas strāvas plūsmas.

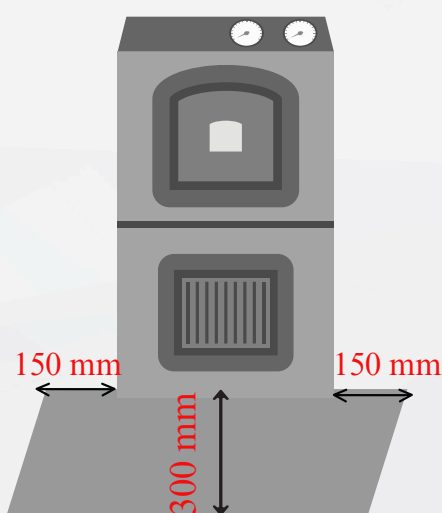
Ieteikumi:

- neizmanto vairāk elektroierīču/ iekārtu, nekā elektroinstalācija var droši izturēt;
- izmanto kvalitatīvus pagarinātājus ar CE marķējumu un pievērš uzmanību to maksimālajai atļautajai slodzei;
- elektroierīci/ iekārtu uzturi darba kārtībā un ekspluatē atbilstoši ražotāja noteiktajām prasībām.

Apkure un ventilācija

Sodrējus no ilgdedzes cietā kurināmā apkures ierīces un iekārtas dūmvada jāiztīra pirms apkures sezonas sākuma, kā arī vienu reizi apkures sezonā, kas ilgst no 1.novembra līdz 1.martam.

Ilgdedzes cietā kurināmā ierīce un iekārta ir apkures iekārta un ierīce, kas neakumulē jeb neuzkrāj sevī siltumu ilgāk par trim stundām.

Dūmvadu un cietā un šķidrā kurināmā apkures ierīces ir jāiztīra pirms apkures sezonas sākuma - līdz 1.novembrim.

Par dūmvadu tīrīšanu pārbaudes aktu var nesastādīt, ja viendzīvokļa objektā cietā kurināmā apkures ierīci, tās dūmvadu un dabiskās ventilācijas kanālu tīrīšanu veic viendzīvokļa objekta atbildīgā persona, piemēram, privātmājas īpašnieks.

Cietā kurināmā krāsns - virtuves pavarda - kurtuves priekšā esošo degtspējīga materiāla grīdu pārklāj ar degtnespējīgu materiālu, kura izmērs pārsniedz kurtuves platuma izmērus vismaz par 150 mm no kurtuves sānu malām un vismaz 300 mm tās priekšā.

Lai izvairītos no ugunsnelaimes un varētu droši uzturēt siltumu, kurinot malkas vai cita veida apkures ierīci, reizi piecos gados jānovērtē apkures ierīces/ iekārtas un to dūmvadu (tai skaitā dūmeju, dūmeni, dūmkanālu un dūmrovi) tehniskais stāvoklis. To drīkst veikt sertificēti speciālisti, piemēram, skursteņslauķis, par pārbaudi sastādot pārbaudes aktu. Atceries! Bojātu skursteņu ekspluatācija ir **aizliegta!**

Apkures iekārtu un ierīci, kurā par kurināmo izmanto gāzi, tīra un tās tehnisko apkopi un tehniskā stāvokļa pārbaudi veic reizi gadā, ja ražotājs nav noteicis citādi. Ja apkures ierīce atslēgta ilgāk par sešiem mēnešiem, ir jāveic ārpuskārtas dūmgāzu novadīšanas un ventilācijas kanālu pārbaude un jāsastāda tehniskā stāvokļa pārbaudes akts.

Dabiskās ventilācijas kanālu jāpārbauda un jātīra ne retāk kā reizi 10 gados, bet telpās, kurās izvietota apkures iekārta vai ierīce, kurā par kurināmo izmanto gāzi, gāzes iekārta ēdiena gatavošanai vai gāzes iekārta karstā ūdens sildīšanai, dabiskās ventilācijas kanāls ir jāpārbauda un jātīra ne retāk kā reizi piecos gados. Par to sastāda tehniskā stāvokļa pārbaudes aktu, ko var darīt atbilstoši sertificēts speciālists, piemēram, sertificēts skursteņslauķis.

Lietojot apkures ierīces, **aizliegts:**

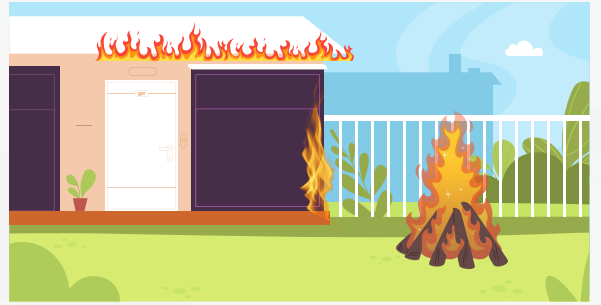
- novietot kurināmo un citus degtspējīgos materiālus kurtuves atveres priekšā tuvāk par 1,2 metriem;
- atstāt bez uzraudzības iekurinātas apkures ierīces, ja to neatļauj ražotāja ekspluatācijas noteikumi;
- novietot uz apkures ierīcēm degtspējīgus priekšmetus un materiālus, piemēram, žāvēt drēbes, apavus un tamlīdzīgi;
- kurināt krāsnis un plītis ar malku, kuras garums pārsniedz kurtuves izmērus;
- ventilācijas kanālus izmantot kā apkures krāšņu vai pavardu dūmvadus;
- izmantot bojātas apkures iekārtas un dūmvadus;
- tās pārkurināt.

Mājoklī, kurā atrodas apkures iekārta vai ierīce, kura par kurināmo izmanto gāzi ar kopējo nominālo siltuma jaudu, lielāku par 50 kW, kā arī ja, apkures iekārta vai ierīce, kurā par kurināmo izmanto gāzi (neatkarīgi no apkures iekārtas vai ierīces jaudas), atrodas pagrabā vai cokolstāvā, uzstāda detektoru, kas signalizē par gāzes noplūdi.

Ugunsdrošība objekta teritorijā

Teritoriju uztur brīvu no degtspējīgiem atkritumiem, bet 10 m platu joslu ap mājokli attīra no sausās zāles un kultūraugu atliekām. Kūlas ugunsgrēka risku samazināt var, rudenī sakopjot mājoklim/ saimniecībai piederošās teritorijas. Piemēram, nopļaujot zāli, sagrābjot koku lapas.

Pirms dedzini ugunsuru, pārliecinies, vai pašvaldības saistošajos noteikumos tas ir atļauts. Ugunscura vietu ierīko drošā attāluma no ēkām, kokiem un transportlīdzekļiem, kā arī ņem vērā laikapstākļus. Īpaša piesardzība jāievēro vējainā laikā, jo vējš dzirksteles var aiznest lielā attālumā. Tām nokļūstot degtspējīgos materiālos, var notikt aizdegšanās.

Garāžā, saimniecības ēkā, pagrabstāvā, kā arī bēniņos ugunsgrēka izcelšanās risku iespējams samazināt, pēc iespējas samazinot viegli uzliesmojošu vielu un materiālu uzglabāšanu.

Ugunsdzēsības līdzekļi un to izmantošana

ATCERIES!!!

Ugunsdzēsības aparātu/ pārklāju drīkst izmantot tikai tad, ja dzēšana nerada draudus dzīvībai!

Ugunsdzēsības aparāts

Viendzīvokļa objektus jānodrošina ar ugunsdzēsības aparātu, kura dzēstspēja ir vismaz 21A 113B (skaitlis nozīmē, cik lielu ugunsgrēku iespējams nodzēst, bet burts apzīmē ugunsgrēka klasi).

KAS DEG?	Ūdens	AR KO DZĒST?					
		 Ķīmiskā šķidrums aparāts ABF	 Putu aparāts AB	 CO ₂ gāzes aparāts BC	 Pulvera aparāts ABC	 Pulvera aparāts BC	 Pulvera aparāts D
A klase - Cieti materiāli (Organiskas izcelsmes materiāli, kuru degšanas rezultāts ir kvēlojošas ogles- koks, papīrs, tekstils u.c.)	+	+	+	-	+	-	-
B klase - Šķidrums, kūstoši cieti priekšmeti (Plastmasas izstrādājumi, benzīns, spirts, laka, smērvielas)	-	+	+	+	+	+	-
C klase - Degošas gāzes (Propāns, butāns u.c.)	-	-	-	+	+	+	-
D klase - Metāli, to sakausējumi, kuri deg pie augstām temperatūrām (Kālijs, nātrijs, magnijs u.c. Parastus metālus var dzēst ar D klases aparātu)	-	-	-	-	-	-	+
F klase - Pannas vai citas pārtikas pagatavošanas ierīces (ierīces, kurās tiek izmantotas augu vai dzīvnieku izcelsmes eļļas un tauki)	-	+	-	-	-	-	-

Iegādājoties ugunsdzēsības aparātu, jāpievērš uzmanība tam, lai uz tā korpusa būtu iestrādāts - iespiests - individuālais vai partijas numurs un CE atbilstības marķējums.

Uzturot ugunsdzēsības aparātu, mājas saimniekam jāveic vizuālā apskate - vai aparāts nav bojāts un tam ir atbilstošs spiediena rādījums. Tehniskā apkope jāveic sertificētos apkopes punktos saskaņā ar ražotāja noteikto termiņu vai arī, ja termiņš nav noteikts, reizi piecos gados.

Ugunsdzēsības pārklājs

Ar ugunsdzēsības pārklāju var dzēst degošus taukus uz pannas, degošu sadzīves tehniku, kā arī degošu apģērbu uz cilvēka. Ugunsdzēsības pārklājam pilnībā ir jāapsedz degošā viela vai ierīce.

Lai noskatītos video pamācības, kā rīkoties ar ugunsdzēsības pārklāju vai aparātu izmantojot savu viedtālruni, noskenē atbilstošo QR kodu.

Rīcība ugunsgrēka gadījumā

Nekrīti panikā, jo objektīvs situācijas novērtējums un pareizas rīcības izvēle palielinās tavu iespēju izglābties. Ja telpā izveidojies liels sadūmojums, rāpo uz tuvāko izeju. Atrodies pie grīdas, būs labāka redzamība un lielāka iespēja paglābties no sadūmojuma un karstuma ietekmes.

Ja vari izklūt no telpas

1. Pirms atver durvis, uzmanīgi tās patausti, ja jūti, ka tās nav karstas, mazliet paver un pārlicinies, vai otrā pusē nav dūmu un uguns. Kad esi izkļuvis no telpas, aizver durvis, tas mazinās uguns izplatību un aizsargās tavu īpašumu.
2. Ja ēkā ir spēcīgs sadūmojums, nemēģini meklēt, kurā vietā deg. Vērtīgais laiks, ko tādējādi zaudēsi, var būt izšķirošs, lai paspētu izglābties.
3. Jebkurā vietā, kur nakšņo, apzini evakuācijas iespējas, jo, izceļoties ugunsgrēkam, tas ātrāk palīdzēs atrast izeju.
4. Kad esi nokļuvis drošībā, zvani uz numuru 112. Neuzskati par pašsaprotamu, ka to jau būs izdarījis kāds no kaimiņiem. Nenoliec klausuli, kamēr dispečeri nav saņēmuši visu nepieciešamo informāciju.
5. Neej atpakaļ mājā, kamēr ugunsdzēsēji to nav atļāvuši.

Ja nevari izklūt no telpas

1. Ja paverot durvis, tās ir karstas vai aiz tām ir spēcīgs, necaurredzams sadūmojums vai liesmas, ar mitriem dvielēm, segām, drēbēm vai palagiem nosedz durvju spraugas.
2. Ja ir pieejams telefons, zvani uz numuru 112.
3. Rāpo pie loga un mazliet paver to, jo, atverot logu pilnīgi, var rasties caurvējš, kas veicinās dūmu pieplūdumu istabā.
4. Turies zemu pie loga, lai varētu elpot gaisu no ārpuses un izvairīties no dūmiem, kas piepilda telpu. Signalizē ugunsdzēsējiem glābējiem par savu atrašanās vietu, radot troksni vai vicinot kādu apģērba gabalu.
5. Tikai galējas nepieciešamības gadījumā atver logu pilnīgi vai izsit stiklu. Tādā gadījumā dūmi var iekļūt istabā arī no mājas ārpuses.
6. Ja iespējams aizsedz degunu un muti ar kādu samitrinātu materiālu, tas filtrēs dūmus un elpot būs vieglāk.

Lietotne „112 Latvija”

Lietotne "112 Latvija" ir bezmaksas mobilā aplikācija ar kuras palīdzību var sazināties ar vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112 gan zvanot, gan nosūtot SMS, kā arī saņemt ārkārtas paziņojumus.

Lietotnes priekšrocības:

- sniedz iespēju piezvanīt vai nosūtīt īsziņu uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112:
 - īsziņu nosūtīšanas iespēja veicina vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura 112 pieejamību cilvēkiem ar runas un dzirdes traucējumiem un cilvēkiem, kuriem ir izsniegta citu valstu mobilo sakaru operatoru SIM kartes;
 - zvanot vai sūtot īsziņu, izmantojot Lietotni, zvana vai īsziņas saņemšanas brīdī 112 kontaktu centra dispečeri redz aptuvenu zvanītāja/ īsziņas sūtītāja atrašanās vietu. Tas sniedz iespēju operatīvāk sniegt palīdzību tad, kad iedzīvotājs nevar precīzi izstāstīt negadījuma vietu. **Būtiski!** Lai šī iespēja darbotos, viedierīcē obligāti ir jābūt ieslēgtai atrašanās vietas noteikšanas funkcijai;
- sniedz zināšanas par pareizu rīcību apdraudējuma gadījumos un kā tiem sagatavoties;
- informē par iespējamu apdraudējumu, piemēram, ekstremāli stipru karstumu.

Ārkārtas paziņojumi

Ārkārtas paziņojumi tiek nosūtīti apdraudējuma gadījumos, kad iedzīvotājiem ir jābūt gataviem nepieciešamības gadījumā rīkoties vai prasa iedzīvotājiem rīkoties nekavējoties. Piemēram, gadījumos, kad ir izsludināts sarkanais brīdinājums par ekstremālu karstumu, kad pastāv plūdu draudi un tamlīdzīgi.

Ārkārtas paziņojums uzrādās Lietotnes sākuma lapā.

Būtiski! Lai šī iespēja darbotos, ir jāļauj Lietotnei nosūtīt šos paziņojumus.

Kā iegūt Lietotni?

Lietotne ir piemērota lietošanai viedtālrunos ar iOS un Android operētājsistēmu.

To var lejupielādēt bez maksas Google Play un App Store, kā arī noskenējot atbilstošo QR kodu.

Atceries!

- Katrs reģistrētais lietotājs ir atbildīgs par visām darbībām, kas veiktas, izmantojot viņa profilu.
- Visa profila informācija glabājas lietotāja sakaru viedierīcē.
- Personīgie dati un atrašanās vieta nepieciešamības gadījumā var tikt nodota operatīvajiem dienestiem.
- Lai gan šī ir bezmaksas Lietotne, to lietojot, Tavs mobilo sakaru operators var piemērot maksu par patērēto mobilā interneta apjomu, saskaņā ar viņa noteiktajām izmaksām.

Google Play

App Store

Lai iegūtu papildu informāciju par ugunsdrošības prasībām, ieskatieties Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumos Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi".